

УДК378:37.012.6.8/616.98:578.828ВЛІ

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОЕКТУ В КОНКУРЕНТНИХ ГРУПАХ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ “ВІЛ-ІНФЕКЦІЯ” ДЛЯ СТУДЕНТІВ VI КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**Л. Р. Шостакович-Корецька, К. Ю. Литвин, О. П. Шевченко,
О. А. Волікова, О. А. Кушнірова**

ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України”

USE OF METHOD OF INTERDISCIPLINARY PROJECT IN COMPETITIVE GROUPS IN STUDYING THE THEME “HIV- INFECTION” FOR VI-YEAR STUDENTS OF MEDICAL FACULTY

**L. R. Shostakovych-Koretska, K. Yu. Lytvyn, O. P. Shevchenko,
O. A. Volikova, O. A. Kushnierova**

SI “Dnipropetrovsk Medical Academy of MPH of Ukraine”

У даній праці розглядається метод міждисциплінарного проекту або метод конкурентних груп, а саме “ВІЛ-інфекція” для студентів 6 курсу медичного факультету. Під час праці над проектом студенти спілкуються, співпрацюють та допомагають один одному в процесі навчання, розвивають соціальні, розумові та комунікативні навички. Цей вид діяльності допомагає реалізації індивідуального підходу в групах з різним рівнем підготовки при вивченні і засвоєнні нового матеріалу. На основі комплексного використання знань з різних дисциплін (фундаментальних та клінічних), отриманих результатів дослідження і вирішення кожною групою завдань, запропонованих іншими групами, пропонуються шляхи вирішення проблеми. Застосування методу проекту в конкурентних групах забезпечує позитивну мотивацію і диференціацію в навчанні, активізує творчу діяльність студентів під час виконання проекту. Викладачі, які застосовували цей метод, у переважній більшості були налаштовані користуватися ним і далі.

In this paper the method of interdisciplinary project or method of competitive groups, namely “HIV - infection” for the 6th year students of Medical Faculty . Working on the project , the students communicate, collaborate and help each other in the learning process , develop social , intellectual and communication skills. This activity helps to implement an individual approach in groups with different levels of training in the study and learning new material. Based on integrated knowledge from various disciplines (basic and clinical) studies of the results and decisions of each group of tasks proposed by other groups, offered solutions to the problem . Application of the project in a competitive group provides positive motivation and differentiation in learning activates creative activities of students during the project. Teachers who have used this method , the vast majority have been configured to use it further.

Вступ. На нинішньому етапі розвитку освітніх технологій навчання викладачеві пропонуються різноманітні методи, у тому числі інтерактивні. Але такими методами необхідно вміти правильно користуватись та вміти їх безпомилково застосувати. У практиці навчання часто цілі студента підмінюються завданнями викладача, які потрібно виконувати за заданим зразком. Студенти при такому навчанні не бачать сенсу навчання, не усвідомлюють своїх перспектив. Тому методика викладання навчальних дисциплін поневіряється у змінах, з тим, щоб врахувати в ній мотиваційні аспекти діяльності [1, 2].

Одними з новітніх методів медичної освіти може бути метод міждисциплінарного проекту чи метод конкурентних груп. Викладачу відводиться роль розробника, координатора, експерта, консультанта. Викладач може підказати нові джерела інформації, а може просто направити думку студентів у потрібному напрямку для самостійного пошуку.

За кількістю учасників проектів можна виділити три типи проектів: особистісні (між двома партнерами, що знаходяться в різних закладах, регіонах, країнах); парні (між парами учасників); групові (між групами учасників). Як правило, короткострокові проекти проводяться на заняттях з окремого предмета, іноді із залученням знань з іншого предмета [3].

© Л. Р. Шостакович-Корецька, К. Ю. Литвин, О. П. Шевченко та ін.

Проектна робота дуже перспективна, тому що в ній кожен з учасників не втрачає свого статусу активної діючої індивідуальності, намагається зайняти в групі позицію, що збігається з його можливостями: знаннями, уміннями, здібностями, мисленням тощо. Це позначається на загальному формуванні індивідуального стилю студента. Працюючи над проектом, студенти спілкуються, співробітничать і допомагають один одному в процесі навчання, розвивають соціальні, розумові та комунікативні навички. Цей вид діяльності допомагає реалізації індивідуального підходу в групах з різним рівнем підготовки під час вивчення та засвоєння нового матеріалу [4].

Основна частина. Нами застосовувався метод конкурентних груп у вивченні теми “Проблеми ВІЛ-інфекції” для студентів 6 курсу медичного факультету.

Мета методу – навчити студентів самостійно мислити, знаходити і вирішувати проблеми, накопичуючи знання з різних предметів, вміння прогнозувати результати та можливі наслідки різних варіантів вирішення, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, це формування ключових компетенцій, під якими розуміють комплексні риси особистості, які включають знання, вміння, цінності, готовність мобілізувати їх у необхідній ситуації.

Характеристики методу – концентрація на особистісному розвитку студента і значимій для нього, професійно зорієнтованій діяльності; індивідуальний темп роботи над проектом; комплексність, яка сприяє збалансованому розвитку психічних та фізіологічних функцій; універсальність використання комплексу знань у різних ситуаціях, що допоможе глибше та усвідомленіше засвоїти базові знання і розширити їх при необхідності, наявність кінцевого продукту у вигляді презентації, доповіді, проекту уроку та ін.

Основні компоненти методу проектів: наявність соціально значущого завдання (проблеми) – дослідницької, інформаційної, практичної; планування дій з вирішення проблеми або проектування самого проекту; присутність у діяльності пошуку інформації, яка потім буде обґрунтована і представлена у проекті групи; наявність виходу проекту як результату роботи над проектом; презентація проекту та його соціальної значущості на останньому етапі роботи над проектом.

Підготовчий етап проекту включає формулювання теми, систематизацію та виділення головної інформації. На початку заняття студентам викладачами предметів: інфекційні хвороби, хірургія, гістологія, мікробіологія, соціальна медицина пропонується визначити міждисциплінарні зв'язки при розгляданні та вирішенні проблеми ВІЛ-інфекції/СНІДу.

На виконавчому етапі студенти готуються до виконання проекту. Для вирішення проблеми студенти І групи проводять аналіз 50 медичних карток амбулаторних хворих та 50 історій хвороб стаціонарних хворих з ВІЛ-інфекцією на різних клінічних стадіях хвороби.

Студенти І групи визначають: віковий склад, соціальний статус хворих, шляхи інфікування пацієнтів, терміни від можливого інфікування до взяття на облік у центрі з боротьби та профілактики СНІДу; частоту, причини та наслідки пізнього звернення до лікаря центру СНІДу, своєчасність надання спеціалізованої медичної допомоги з боку фахівців іншого профілю у разі необхідності. Проводять статистичну обробку отриманих результатів роботи, порівняльний аналіз результатів власних досліджень з даними по регіону, Україні. Готують ситуаційну задачу, з урахуванням психологічних аспектів роботи з ВІЛ-інфікованими пацієнтами. Розробляють питання для анкетування підлітків.

Студенти ІІ групи проводять аналіз, наданих викладачем, 100 історій хвороб пацієнтів з ВІЛ-інфекцією четвертої клінічної стадії (з наявністю ВІЛ-асоційованих захворювань). Також визначають: структуру ВІЛ-асоційованих захворювань; характерні симптоми захворювань, які займають три перших місця в структурі ВІЛ-асоційованих інфекцій; у разі призначення антиретровірусної терапії, її ефективність, наявність, побічних ефектів; ефективність етіотропної терапії; частоту виникнення невідкладних станів. Студенти проводять статистичну обробку отриманих результатів роботи, оформлюють діаграми, таблиці. Оцінюють ефективність надання спеціалізованої медичної допомоги з боку фахівців іншого профілю. Готують клінічну карту - задачу (з фото), яка базується на даних історії хвороби.

Студенти ІІІ групи проводять аналіз 30 історій хвороб пацієнтів, які померли від захворювань, що пов'язані з ВІЛ, визначають: структуру летальних випадків; частоту прижиттєвого та постмортального лабораторного підтвердження (визначення збудника) ВІЛ-асоційованого інфекційного захворювання; збіг клінічного та патологоанатомічного діагнозів; патоморфологічні особливості ураження легень, лімфатичних вузлів та мозку при туберкульозі, який є домінуючим серед причин летальності; закономірність патоморфологічних змін у ЦНС, пов'язаних з безпосередньою дією ВІЛ; проводять статистичну обробку результатів. Готують мікрофотографії, на основі яких складають патоморфологічну задачу.

Результати студенти всіх груп представляють у вигляді презентацій, які містять графічні зображення

результатів статистичної обробки даних. Презентаційний етап передбачає підготовку студентів до виступу. У процесі цієї підготовки відбувається остаточне оформлення проектів (створення мультимедійних презентацій у програмі Power Point, відео в цифровому варіанті тощо), після чого відбувається власне презентація проектів.

Головною метою підсумкового етапу є аналіз та оцінювання проектів. Студенти обговорюють результати проектної діяльності в малій групі та дають оцінку проекту в цілому, а також оцінюють роботу кожного студента. На даному етапі передбачається написання письмових звітів із проектної роботи. Викладач аналізує одержану інформацію та використовує її для загального оцінювання роботи студентів.

На основі комплексного використання знань з різних дисциплін (фундаментальних та клінічних), отрима-

них результатів дослідження та розв’язання кожною групою задач, що запропоновані іншими групами, пропонуються шляхи вирішення проблеми.

Висновки. Розв’язуючи визначені життєві задачі, будуючи взаємовідносини один з одним, пізнаючи життя, студенти отримують необхідні для цього життя знання, причому не в дискретному вигляді, а вже в синтезованому, як це і є в реальному житті, вчать-ся самостійно проводити аналіз.

Застосування методу проекту у конкурентних групах забезпечує позитивну мотивацію і диференціацію в навчанні, активізує творчу діяльність студентів під час виконання проекту.

Викладачі, що застосовували цей метод, у переважній більшості були налаштовані користуватися ним і надалі.

Література

1. Освітні технології. Навчально-методичний посібник / [О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.] ; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2001. — 256 с.

2. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія / [С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, П. М. Воловик та ін.] ; за ред. С. О. Сисоєвої. – К. : ВПЮЛ, 2001. – 502 с.

3. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / под ред. д-ра. пед. наук, проф. Е. С. Полат. – Москва : АCADEMIA, 2000. – 271 с.

4. Ступак М. Г. Переваги застосування методу проектів у процесі вивчення англійської мови. – <http://intkonf.org/stupak-mg-perevagi-zastosuvannya-metodu-proektiv-v-protsezi-vivchennya-inozemnoyi-movi/>

Отримано 10.03.14